

φῶν, ὅτι τοὺς εἶδε πολλάκις φοροῦντας χειρίδας, ἤτοι χειροθήκας, δὲν ἐπιτρέπεται δ' εἰς ἡμᾶς ν' ἀμφιβᾶλλωμεν, ὅτι οἱ τε Ῥωμαῖοι καὶ οἱ Βυζαντινοί, οἱ καθ' ὅλα τὰλλα μιμηθέντες τοὺς Ἀνατολίτας, ἐξήρουν τὰ χειρόκτια.

Κατὰ τὸν Μεσαιῶνα πρώτην φορὰν τῷ 815, νομίζω, ἀναφέρεται ἐπίσημως ἡ χρήσις τῶν χειροκτίων, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς χρονικοῖς μοναστηρίου τινός Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ κατηγορηθῶμεν ὅτι, λησμονήσαντες τὸν σκοπὸν τῶν γραμμῶν τούτων, ἐγράψαμεν ἱστορίαν ἀντὶ ὑγιεινῆς τῶν χειροκτίων, παραπέμπομεν τὸν περιεργὸν ἀνεγνωστὴν εἰς τὰ μοναστηριακὰ καὶ περὶ ἱπποτισμοῦ συγγράμματα τῆς Δύσεως καὶ περιτοριζόμεθα μόνον εἰς τὸ νὰ ἐξετάσωμεν ἐν συντόμῳ, ἂν ἡ χρήσις τῶν σημερινῶν χειροκτίων εἶνε βλαβερὰ ἢ ὄχι.

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο εἶνε δύσκολος ὑπὸ πολλὰς ἐπιπέσεις· διότι ἐὰν θέλωμεν νὰ συμμορφωθῶμεν κατὰ λέξιν πρὸς τὰ παραγγέλματα τῆς ὑγιεινῆς, ἢ ὅποια μᾶς λέγει ὅτι πᾶν φόρεμα, ἢ κάλυμμα καὶ εἴ τι ἄλλο ξένον ἀντικείμενον, ἐμποδίζον διαρκῶς ἢ προσωρινῶς τὴν ἐλευθερὰν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος εἰς τι μέλος τοῦ σώματός μας, εἶνε βλαβερὸν, τότε ἔπρεπε νὰ ρίψωμεν τοὺς πῖλους ἡμῶν εἰς τὸν ἄερα, νὰ ἐκβάλωμεν τὰ ὑποδήματά μας καὶ τὰ περιπόδια καὶ ἀπεκδυόμενοι τὸν νέον ἄνθρωπον νὰ ἐκδυθῶμεν τὸν παλαιόν. Τοῦτο ὅμως θὰ προσέκρουεν ὄχι μόνον κατὰ τῶν νόμων τῆς σεμνοπρεπείας καὶ κατὰ τῆς ὑπάρξεως τόσων ραπτῶν, ὑποδηματοποιῶν, πιλοποιῶν καὶ ἄλλων ἐργοστασιαρχῶν, ἀλλὰ θὰ ἐξέθετεν εἰς κίνδυνον προφανῆ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μας, τὴν ὅποιαν ὁ πολιτισμὸς κατορθώνει μὲ ἄλλους τρόπους νὰ μηκύνῃ.

Ἀφίνομεν λοιπὸν τὰ συνειθισμένα μας ἐνδύματα εἰς τὸν τόπον των καὶ ἐρευνῶμεν μὴ καὶ ἡ συνήθεια τοῦ νὰ μὴ φορῶμεν πάντοτε χειρόκτια εἶνε πρόληψις, ἀπαράλλακτα ὅπως εἶνε πρόληψις καὶ ἡ συνήθεια τοῦ νὰ κοιμώμεθα μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψηλότερα τοῦ λοιποῦ σώματος, ἐν ᾧ καθὼς ἀπέδειξε πρὸ δύο ἐτῶν εἰς ἐλβετὸς φυσιολόγος, θὰ ἐξυπηρετοῦμεν πολὺ καλλίτερα τὴν ὑγιειάν μας, ἐὰν ἐκοιμώμεθα μὲ προσκεφάλαιον ὑπὸ τοὺς πόδας!

Πολλὰ τέλος πάντων ὑπάρχουν τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς χρήσεως τῶν χειροκτίων, ἀλλ' ἡμεῖς ἀποφεύγοντες τὰς μακρηγορίας καὶ θέλοντες ὅσω τὸ δυνατόν τάχιστα νὰ φθᾶσωμεν εἰς τὸ τέρμα τῶν γραμμῶν τούτων καὶ τῶν πόθων τοῦ ἀναγνώστου δίδομεν τὰς ἀκολουθοῦσας συνταγὰς.

Αἱ κυρίαί, ὡς ἔχουσαι ἀβροτέραν τὴν ἐπιδερμίδα καὶ ἐπιθυμοῦσαι, φυσικῶ τῷ λόγῳ, νὰ διατηρήσωσι τὴν ἀπαλότητα καὶ τὴν χάριν αὐτῆς, δικαιῶνται νὰ φορῶσι χειρόκτια ὅσα-

κις ἐξέρχονται, θέρους καὶ χειμῶνος. Καὶ πάντες ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἔχουν καλὰς χεῖρας δύνανται νὰ φορῶσι χειρόκτια, τὰ ὅποια ὅμως δὲν πρέπει νὰ εἶνε στενόχωρα, διότι τὰ τοιαῦτα ἐμποδίζουν τὴν ἀθλητὴν διαπνοὴν καὶ καθίστανται πολὺ ὀχληρά.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν νὰ φοροῦν πάντοτε χειρόκτια καὶ οὗτοι εἶνε οἱ πάσχοντες τὴν λεγομένην *ὕπερδρωσιν* τῶν χειρῶν. Διότι δύναται τις νὰ κοσμηται ὑπὸ τῶν μεγαλητέρων φυσικῶν καὶ ἐπικτήτων χαρισμάτων, ν' ἀγαπᾶται μέχρι λατρείας ὑπὸ φίλου ἢ φίλης—ἀλλὰ μία ὑγρὰ ἐκ τοῦ ἰδρώτος χειραψία δύναται νὰ κατασβέσῃ ἐν ἀκαρεὶ πᾶν αἰσθημα καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ ἀποστροφὴν.

Συμβουλεύομεν λοιπὸν τοὺς νέους νὰ φορῶσι χειρόκτια, ὄχι μόνον διότι ταῦτα δύναται πολλάκις ἐν κρίσιμοις στιγμήσι νὰ τοὺς σώσωσι, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς αὐτὰ σχεδὸν μόνον καταφεύγουν καὶ οἱ ἰατροὶ ὡς μέσα θεραπευτικὰ τῆς λεγομένης *χειροδρώσεως*.

Αὐτὰ λοιπὸν εἶνε ὅσα εἶχομεν νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν χειροκτίων, περὶ δὲ τῆς περιποιήσεως τῶν χειρῶν σιωπῶμεν, διότι ἡ καλλίτερα αὐτῶν θεραπεία εἶνε ἡ καθαρῖότης καὶ συνεχὴς *πλῆσις*!

Ἐν Κωνσταντινουπόλει

Θ. Χ. ΦΛΩΡΑΣ.

ΚΗΦΙΣΣΙΑ

Πρόβαλ' ὁ ἥλιος ὑψηλὰ καὶ ἔστὰ βουνὰ χρυσιζει·
 Τὸν κάμπο τὸν ἀδρόσιστον ὁ Κηφισσὸς δροσιζει.
 Βγαίνει κ' ἡ κόρη Κηφισσία, νυφοῦλα ζηλευμένη,
 Καὶ τοῦ γλυκόλαλον νεροῦ κυρὰ καμαρωμένη.
 Ἐστὴ ῥάχη τῆς μεταξωτὰ μαῦρα μαλλιὰ μιὰ πῆχυ
 Καὶ μέσ' εἰς τὰ μαῦρά της μαλλιὰ πλεγμένο πολυτρίχ'·
 Ἐστὸ μαρμαρένιο τῆς τῆς λαϊμὸ καμαρωτὰ κοχλιδία
 Ποῦ τὴ στολίζουν περὶ καλὰ παρ' ὅλα τὰ στολῖδια.
 Στέκεται καὶ κυττάζεται εἰς τὸν ποταμὸ ποῦ τρέχει
 Καὶ μὲ λαχτάρᾳ μυστικῆ τὰ πόδια τῆς τῆς βρέχει·
 «Ἄκουσε, γέρο Κηφισσέ, γυναῖκά σου θὰ γείνω!
 Μὰ θέλω νάνε κι' ὠμορφο τὸ μέρος ποῦ θὰ μείνω.
 Ἄν ἤμπορῆς τὸν τόπο αὐτὸ νὰ μοῦ τὸν ὠμορφῆνης
 Καὶ λούλουδα καὶ μυρωδιαῖς χιλιάδες νὰ μοῦ δίνης,
 Κι' ἂν εἶσαι γέρος κι' ἀσχημος γιὰ ταῖρι μου σὲ παίρνω
 Καὶ νύφη ἀκριβοθώρητη εἰς τὴν ἀγκαλιά σου γέρνω.»
 Ὁ γέρος ξετρελλάθηκε· λαχανιασμένος τρέχει
 Κι' οὐδὲ στιγμὴν ἀνάπαφιν ὁ δύστυχος δὲν ἔχει.
 Φυτεύει πράσιναῖς μυρτιαῖς, τριανταφυλλιαῖς καὶ κρίνους
 Καὶ ροδοδάφναις φουντωταῖς καὶ λυγαριαῖς καὶ σχίνους.
 Κι' ὅταν πράσινισε καλὰ τὸν ξεραμένο τόπο
 Καὶ πληρωμὴ περιέμενε γιὰ τὸν πολὺ του κόπο,
 Ἡ κόρ' ἢ πονηρόμυαλη τὸν γέρο τὸν ξεχνάει
 Καὶ παίρνει νιὸ τραγουδιστὴ εἰς τὸ ζηλευτὸ τῆς πλάι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΟΣ.

ΜΟΣΧΟΒΟΛΟΥΣΕ ΤΟ ΧΑΡΤΙ

Μοσχοβολούσε τὸ χαρτὶ ποῦ μοῦφερνε γραμμένα
Τόσα καλὰ κι' ἀνέλπιστα μηνύματα,
Κι' ἀπ' τὰ δροσᾶτα χεῖλη σου κρυφὰ, κρυφὰ σταλμένα
Λόγια γλυκὰ καὶ πιεὶ γλυκὰ φιλήματα.

"Όταν ὁ ὕπνος σφάλισε τὰ μάτια μου, καὶ πάλι
Τὸ κοιμισμένο χέρι μου δὲν τάφισε,
Κ' ἡ τόση του μοσχοβολιὰ χυτὴ 'ς τὸ προσκεφάλι
Τέτοιο ὄνειρο 'ς τὸν ὕπνο μου ζωγράφισε.

Εἶδα πῶς γύρω ὀλόγυρα μύρια ἄνθη εἶχαν φυτρώση,
Κ' ἡ μαγευμένη εὐωδιαὶ πάνάσανα
Φαρμάκι μ' ἐποτίσανε καὶ μ' εἶχανε γλυτώση
Ἀπ' τῆς ζωῆς τοὺς πόνους καὶ τὰ βάσανα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

Ο ΜΕΓΑΣ

ΣΙΒΗΡΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Μετὰ τὸ κολοσσιῶν ἔργον τοῦ στρατηγεῦ
Ἀνενκῶφ, τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου
τῆς κεντρικῆς Ἀσίας, ἡ Ρωσσία ἀπεφάσισε τὴν
στρωσιν ἐτέρου σιδηροδρόμου πολὺ πλέον γιγαν-
τιαίου. Πρόκειται περὶ παμμεγίστης σιδηροδρο-
μικῆς γραμμῆς ἣτις διερχομένη διὰ τῆς Σιβε-
ρίας θέλει ἀπολήξει εἰς τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανὸν
καὶ ἐν δεδομένη στιγμῇ θέλει ἐνώσει τοὺς Κι-
νεζικοὺς πρὸς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς σιδηροδρόμους.

"Ἴνα ἀντιληφθῇ τις καλῶς τὸ καταπληκτι-
κὸν τοῦ ἔργου τούτου δέον νὰ ἐνθυμηθῇ, ὅτι
ἡ Ρωσσία εἶνε νῦν τὸ ἀχανέστερον κράτος τοῦ
κόσμου κατέχουσα τὸ ἕκτον τῶν στερεῶν τῆς
γῆς· ἡ δ' ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶναι ἴση πρὸς τὸ
ἥμισυ τῆς σελήνης. Ὁ ἀναχωρῶν ἀπὸ τῶν πρὸς
τὴν Γερμανίαν συνόρων αὐτῆς δέον νὰ διανύσῃ
6000 λεύγας ὅπως φθάσῃ εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ εἰ-
ρηνικοῦ ἀκτᾶς τῆς Ρωσσίας. Ἡ διαφορὰ τοῦ
χρόνου μεταξύ τῶν δύο τούτων ἀποστάσεων
τῆς ἀπεράντου ταύτης χώρας εἶναι περίπου
δώδεκα ὥρων. Ἐπομένως ἐν Ρωσίᾳ ὁ ἥλιος
οὐδέποτε δύει· καθότι ὁπόταν ἐν Πολωνίᾳ εἶναι
μεσονύκτιον ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Εἰρηνικοῦ εἶναι
μεσημβρία. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Σιβηρία εἶναι κατὰ
ἐν τέταρτον πλέον ἐκτεταμένη τῆς Εὐρώπης,
καὶ ἐνεκεν τοῦ ἐπιμήκους αὐτῆς σχήματος, ἡ ἀπό-
στασις ἀπὸ Δισμῶν πρὸς Ἀνατολὰς εἶναι
παμμεγίστη. Ὡστε τὸ ὕλικόν μήκος τοῦ σχε-
διαζομένου σιδηροδρόμου ἀνέρχεται εἰς 6400
χιλιόμετρα, ὑπερτεροῦν κατὰ πολὺ τὰ τῶν Ἀ-
μερικανικῶν σιδηροδρόμων, ὧν ὁ μακρότερος
Βόρειος — Εἰρηνικὸς διατρέχει 6251 χιλιό-
μετρα.

Ἰπὸ ὄρεογραφικὴν ἐποψιν ἡ Σιβηρία δὲν θὰ
παρουσιάσῃ πολλὰς δυσκολίας εἰς τὴν σχεδια-
ζομένην γραμμὴν, ἀλλ' οἱ εὐρύτατοι ποταμοί,
οἱ βέντες ἀπὸ νότου πρὸς βορρᾶν, καὶ οὗς ἡ
σιδηρὰ γραμμὴ θὰ διέλθῃ, θ' ἀπαιτήσωσι τὴν
κατασκευὴν γεφυρῶν, ὧν ἡ δαπάνη θὰ εἶναι
μεγάλη. Δι' ὃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπεφασίσθη ἡ
διάβασις τῶν ποταμῶν νὰ γίνηται ἐπὶ πλοίων,
τὸν δὲ χειμῶνα ἐπὶ τοῦ πάγου· τὸ αὐτὸ θὰ ἀ-
ποφασισθῇ καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης Βοϊκάλ.

Οἱ ποταμοὶ δι' ὧν θὰ διέλθῃ ἡ γραμμὴ εἶναι
ὁ Τοβόλ, ὁ Ἰρτύσχ, ὁ Ὁβ, ὁ Τόμ, ὁ Γεννισεῖ
καὶ ἕτερα παραποτάμια ἤττωνος σημασίας.

Πέραν τῶν ποταμῶν τούτων ὑψοῦνται τὰ
ὄρη Ἰαβλόνοι 1150 μέτρων. Καὶ αὐτῶν ὄρων
ἡ διάβασις δὲν εἶνε δύσκολος, ἀπε τῆς λίμνης
Βαϊκάλης εὐρισκομένης εἰς ὕψος 469 μέ-
τρων. Ἐκ τῶν μηχανικῶν, ὡς πρὸς τὸ τέρμα
τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, οἱ μὲν ἀποκλίνουναι
ὑπὲρ τοῦ λιμένος Βλαδιβοστόκ, οἱ δὲ ὑπὲρ τῶν
Λαζάρεφ ἐν Κορέα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος θ' ἀρκε-
σθῶσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τριῶν μεγάλων τμη-
μάτων, ἀποτελούντων τὸ ἥμισυ τῆς ὅλης γραμ-
μῆς, ἧτοι:

Ἀπὸ Τόμοκ εἰς Ἰρκούτσκ 1700 χιλιομ.

Ἀπὸ Οὐσσουρι εἰς Βλαδιβοστόκ 500 χιλιομ.

Ἀπὸ Ἰρκούτσκ εἰς Στρέλκη 1300 χιλιομ.

Ἐκ τῶν δυσχερειῶν, καθ' ὧν δέον ν' ἀντι-
παλαίσωσιν οἱ ἀναλαβόντες τὴν γραμμὴν, ἡ
σπουδαιότερα ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ κλιματολο-
γικὴ κατάστασις τῶν ὄρων Ἰαβλόνοι. Ἐπ'
αὐτῶν τὸ ψυχρὸν εἶνε δριμύτατον, ὁ δὲ χειμῶν
πολλάκις παρατείνεται καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ ἔ-
τος. Κατὰ τοὺς πιθανωτέρους τέλους ὑπολογι-
σμοὺς ἡ ὅλη τοῦ ἔργου δαπάνη θ' ἀνέλθῃ εἰς
500 ἑκατομμύρια ρουβλίων.

Σ.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Εὐνοια ἀγορασθεῖσα ἐξουθενίζει τὸν λαμβά-
νοντα καὶ ἀτιμάζει τὸν δίδοντα.

Μικρὴ γυναῖκα μεγάλο φόρτωμα.

Ἡ γυναῖκα εἶνε κᾶτι τι μόνον ὅταν ὁ ἄνδρας
δὲν εἶνε τίποτε.

Ὁ Ὀρφεὺς ἐζήτηε τὴν Εὐρυδικὴν ἐν Ἄδου·
ὀλίγοι χηρεύσαντες θὰ ἦσαν· διατεθειμένοι νὰ
ζητήσωσι τὰ μακαρίτιδας καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Πα-
ραδείσῳ.

Καλὴ μορφή εἶνε ἄφωνος σύστασις.